

Slovo: 38. O hříšnicích, farizejích a milosrdenství

Bůh v Ježíši Kristu chce být s námi navzdory tomu, jak se na nás dívají ostatní, jak nás posuzují a zaškatulkovávají.

Slovo

O hříšnicích, farizejích a milosrdenství

1. čtení: Ozeáš 6, 4 - 6

4 Co mám s tebou dělat, Efrajime? Co mám s tebou dělat, Judo? Vaše zbožnost je jak jitřní obláček, jako rosa, která hned po ránu mizí.

5 Proto jsem je otesával skrze proroky, ubíjel jsem je výroky svých úst; z mých soudů nad tebou ti vzejde světlo.

6 Chci milosrdenství, ne oběť, poznání Boha je nad zápaly.

2. čtení: Matouš 9, 9 - 13

9 Když šel Ježíš odtud dál, viděl v celnici sedět člověka jménem Matouš a řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním.

10 Když potom seděl u stolu v domě, hle, mnoho celníků a jiných hříšníků stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky.

11 Farizeové to uviděli a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“

12 On to uslyšel a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“

13 Jděte a uče se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“

Sestry a bratři, tak už jsme oběma nohama v novém roce. Ten starý je nenávratně pryč a to je dobrá příležitost, abychom se na některé věci podívali novými očima, abychom opustili zažité stereotypy a

zkusili to jinak, lépe.

Nový rok už tím, že je nový, nám může být motivací se sebou něco pozitivního udělat. Proto si ostatně lidé dávají novoroční předsevzetí: Budu se víc věnovat rodině, změním svou životosprávu, začnu chodit do fitka, denně ujdu alespoň tři kilometry, zvýším si kvalifikaci, zařídím dětem každému vlastní pokoj.

Některá předsevzetí se dají zakomponovat do života celkem snadno – a takovými se má prý začínat. Jako třeba nezapomenout pokaždé sklopit zpátky záchodové prkénko. Závazek se týká samozřejmě pouze mužů. Zvyk se upevní už po několika málo opakováních.

S jinými předsevzetími je to ovšem horší. Jako například s těmi dětskými pokojíky. Mně se to vlastně nikdy nepodařilo. Jak jsme se pořád stěhovali z místa na místo a z bytu do bytu, vždycky bylo málo dětských pokojíků než našich dětí. S tím se dá těžko něco dělat.

Teprve až když jsme se už napořád usadili na Chrastné, svitla děvčatům naděje na změnu. Jenže to už byla každá alespoň jednou nohou z hnízda venku, takže vlastní pokojík ani nepotřebovala.

Tak jen doufám, že je to nějak na celý život nepoznamenalo. Snad je to dobrý, rády tu a tam přijedou a vlastní pokojík už nevyžadují. Jo, s novoročními předsevzetími bývá někdy potíže. Často nejsme s to je dodržet.

V Ježíšově době si lidé dávali předsevzetí, která bychom mohli nazvat namísto novoročních novověká.

Očekávali nový věk a v souvislosti s tímto očekáváním se zavazovali, že budou dodržovat všechno, co se dodržovat má, že nebudou lhostejní k daným pravidlům a zásadám, ale udělají všechno pro to, aby nový věk mohl začít.

Představovali si to tak, že přijde Hospodinem povoláný mesiáš a nový věk zahájí tím, že potrestá všechny hříšníky, všechny, kteří si žádná předsevzetí nikdy nedávali, kteří nevyvíjeli dostatečné úsilí.

V této soustředěnosti na dodržování všeho, co se dodržovat má, vynikali zejména lidé, co si říkali farizejové. Přeloženo do češtiny, farizej znamená oddělený.

Nám se spíš pod vlivem jiných míst evangelia vybaví pokrytec. Ale pozor! Oni to v zásadě nebyli vůbec špatní lidé. Šlo jim o věc.

Dali si tu práci a nešetřili časem, aby dostali pokud možno všemu, co stojí psáno ve svatých Písmech. A tam, kde to Mojžíš v zákoně nenapsal dostatečně jasně, vybrali si vždy tu náročnější variantu výkladu, stanovili si náročnější podmínky.

Ne že by si farizejové mysleli, že se mohou Boží přízně domáhat na základě svých skutků. Tak bláhoví zase nebyli. Věděli dobře, že spasení je nakonec vždycky věcí Božího milosrdenství.

Jenom měli za to, že Boží milosrdenství má své hranice. Odsud až potud. Kdo je mimo mantinely, musí počítat s Božím hněvem. Měli za to, že před Bohem se nemají dělat kompromisy.

Proto si říkali farizejové, tedy oddělení; oddělení od všech, kteří nevykazují dostatečné úsilí plnit do nejmenších podrobností všechno, co žádá Mojžíšův zákon.

V tom měli farizejové jasno. Od hříšníků se musí udržovat distanc, žádné bratříčkování. Hříšníci musí vědět, že jsou vlastní vinou vyřazeni. Kdepak sedět s nimi u jednoho stolu, to by byl skandál!

No, a právě to se stalo. Farizejové viděli Ježíše na hostině u celníka Matouše. Viděli tam množství dalších celníků a všelijaké další hříšníky. Jak se může Ježíš k něčemu takovému snížit? Neví snad, s kým má tu čest? Že jsou to všechno lidé, kteří si nikdy žádné předsevzetí nedali a na účast v novém věku nemají nárok?

Kdo by měl rád celníky neboli výběrčí daní, že? V tehdejší době byli navíc považováni za kolaboranty, pracovali pro římskou státní moc. Byli považováni za hříšníky z podstaty svého zaměstnání.

Pokud se týká ostatních hříšníků, kteří byli na hostině, nemusíme hned myslet na nějaké zločince, padouchy nebo vrahy. Kdepak. Byli to obyčejní lidé jako každý z nás, jen jednoduše neměli čas a snad ani chuť být ve všem tak důslední jako farizejové.

Dokázali žít s vědomím, že nejsou dokonalí a nikdy dokonalí nebudou. Dělali kompromisy, a pokud si někdy dali nějaké velké předsevzetí, že budou lepší, důslednější a zapálenější, nikdy se jim to nepodařilo splnit. Smířili se tak nějak s tím, že jsou hříšníky.

Sestry a bratři, ani v dnešní době není situace jiná. Mezi křesťany je také spousta farizejů a nejsou to v zásadě špatní lidé. Jde jim o věc, mají za to, že v Božích záležitostech je třeba být důslední a nekompromisní.

Dali si za cíl být oddělení od všeho a od všech, kteří jsou podle jejich názoru mimo mantinely.

Kdo jsou typičtí celníci a hříšníci, jež mají dnešní farizejové na mušce? Jeden příklad za všechny:

Myslím, že takovými celníky jsou dnes příslušníci sexuálních menšin. Nevybrali si, jak se narodí a jakou budou mít orientaci. Přesto je jim to farizeji neustále předhazováno jako jejich zásadní problém.

Jenže jak vyřešit problém, který je neřešitelný? Farizejové mají jasno. Zřekneš se intimního života, smíříš se s tím, že nebudeš mít děti.

Podmínky se snadno vyslovují, ale nikdo z farizejů by je sám splnit nedokázal. Proto se o nich v evangeliu na jiném místě píše jako o pokrytcích. Ano, mají vysoké požadavky na druhé, ale sami v mnoha ohledech podvádějí.

Ježíš na námitky farizejů v dnešním textu reaguje slovy:

„Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“

A kdo z nás je naprosto zdravý? Nikdo takový nikdy nebyl a není. Nikdo z nás na tom není tak dobře.

Boží Syn nepřišel mezi nás lidi, aby si s námi udržoval odstup. Nepřišel, aby držel karanténu.

Přišel do naší často nezdravé situace a chce být s námi, ať už na tom jsme jakkoli. Ostatně, slyšeli jsme to před několika dny o Vánocích.

Immanuel, Bůh s námi! Tady se zásadně mění situace. Bůh v Ježíši Kristu chce být s námi navzdory tomu, jak se na nás dívají ostatní, jak nás posuzují a zaškatulkovávají.

Proto Ježíš nemohl na Matoušově hostině plné celníků a hříšníků chybět.

„Jděte a učte se, co znamená ona Boží věta z prorocství Ozeášova: Milosrdenství chci, a ne oběti“.

Nejde o to, jak si v porovnání s druhými připadám. Jestli lepší nebo horší. Opravdovější nebo

lhostejnější. Důslednější nebo laxnější.

Vzájemné porovnávání a soutěžení o to, kdo je Bohu blíž nebo dál postrádá smysl. Jde jen o jedno jediné. Jak jsme nebo nejsme milosrdní.

Sestry a bratři. Ježíš chce být s námi i v roce, který právě začíná. Na svou cestu spásy přichází zvat právě hříšníky.

Ti dokonalí na něj stejně nezareagují. V tom je naše výhoda. Dejme si do nového roku jedno předsevzetí. Že půjdeme a budeme se učit, co to znamená: Milosrdenství chci a ne oběti.

Když se to alespoň trochu naučíme, bude celý rok mnohem krásnější.

PeČ

SPCH 5. 1. 2020

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)